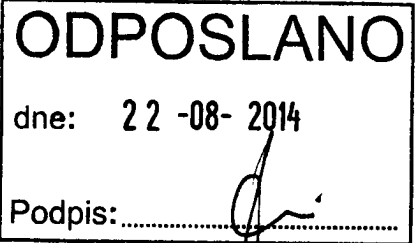

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

Številka: 35620-251/2012-5
Datum: 21. avgust 2014

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi četrtega odstavka 8. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04 – ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08 – ZViS-F, 63/09, 69/10, 40/11, 98/11, 17/12, 23/12, 82/12, 109/12, 24/13, 36/13 51/13 in 43/14) ter četrtega odstavka 105. člena v povezavi z osmim odstavkom 105.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 32/08 – OdlUS, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14) in na podlagi mnenja Zavoda RS za varstvo narave OE Nova Gorica, Delpinova ulica 16, 5000 Nova Gorica, št. 5-II-60/2-O-12/TLMSACGBF z dne 23. februarja 2012, na zahtevo stranke KOILON Dane Štrkalj s. p., Trg 15. aprila 1, 6215 Divača, naslednje

NARAVOVARSTVENE POGOJE

1. Gradnja (ureditev) parka »Srce Krasa«, na zemljišču s parcelno številko 969 v katastrski občini Divača, občina Divača, stranke KOILON Dane Štrkalj s. p., Trg 15. aprila 1, 6215 Divača, kot je to prikazano v idejni zasnovi št. SK-2410/11-IDZ, ki jo je julija 2011 izdelal Studio A3J, d. o. o., Zaloška cesta 159, 1000 Ljubljana, je možna ob upoštevanju naslednjih pogojev:
 - Vse dela in posege se načrtuje in izvede izven zavarovanega območja udornice Risnik. V zavarovano območje se z ničemer ne posega;
 - Dostopa do zavarovanega območja se ne omejuje. V celoti se ohrani tudi obstoječo pešpot okrog Risnika;
 - Poseg se načrtuje tako, da ne bo okrnjena vizualna podoba naravnega spomenika, predvsem vzhodnega roba udornice Risnik. Zaradi tega se na tem delu načrtuje nizka kamnita ograja (suhozid do višine največ 0,5 m);
 - Ohranijo naj bistvene reliefne oblike na celotnem območju;
 - Pot, kamnito spiralo po vrtači, se prilagodi obstoječemu reliefu vrtače in njenim pobočjem. Izvede se jo z nadelavo kamnitega terena (po možnosti ročno), brez večjih posegov oziroma izkopov. Pot je lahko široka največ 1,20 m.
 - Načrtovanih kamnitih stopnic v vrtačo se ne izvede. Glede na to, da je investitor z novim načinom poti v vrtačo omogočil dostop do dna vrtače po kamniti poti, bi dodatne kamnite stopnice pomenile prevelik poseg v obstoječ relief;
 - Odstranjevanje lesne zarasti se izvede izven spomladanskega časa, ki je gnezditveno obdobje ogroženih in zavarovanih vrst ptic ter kvalifikacijskih vrst, območja Natura 2000, kot je na primer rjavi srakoper (*Lanius collurio*). Poseganje v vegetacijo in odstranjevanje lesne zarasti se izvaja v obdobju od 1. julija tekočega leta do 1. marca naslednjega leta.

- V neposredni bližini načrtovanega posega se nahaja vhod v Brezno pri Risniku (vhod je zavarovan z vrati s kovinsko rešetko). Dela se načrtuje in izvede tako, da okolica brezna in brezno ne bosta poškodovana, zasuta ali uničena.
2. Ti naravovarstveni pogoji prenehajo veljati, če v dveh letih po njihovi izdaji ni vložena vloga za pridobitev naravovarstvenega soglasja.

O b r a z l o ž i t e v

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za kmetijstvo in okolje opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 19. januarja 2012, v reševanje prejela vlogo z dne 18. januarja 2012 za izdajo naravovarstvenega soglasja po 105.a členu Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 32/08 – OdlUS, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14; v nadaljevanju: ZON).

V vlogi je stranka KOILON Dane Štrkalj s. p., Trg 15. aprila 1, 6215 Divača, zaprosila za izdajo naravovarstvenega soglasja h gradnji (ureditvi) parka »Srce Krasa«, na zemljišču s parcelno številko 969 v katastrska občina Divača, v občini Divača. Stranka je vlogi priložila idejno zasnovo šte. SK-2410/11-IDZ, ki jo je julija 2011 izdelal Studio A3J, d. o. o., Zaloška cesta 159, 1000 Ljubljana in prikaz lokacije parcele.

Za gradnjo objekta, ki se nanaša na poseg v naravo, za katerega je treba izvesti presojo sprejemljivosti, se postopek izdaje naravovarstvenega soglasja vodi v skladu s 105.a členom ZON.

V kolikor se vloga za izdajo naravovarstvenega soglasja za gradnjo objekta nanaša na poseg v naravo, za katerega je treba izvesti presojo sprejemljivosti, se ta v skladu s prvim odstavkom 105.a člena ZON izvede v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja. V 33.a členu ZON je med drugim določeno, da je treba zaradi ohranitve ugodnega stanja in preprečitve slabšanja ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, na posebnih varstvenih območjih in potencialnih posebnih varstvenih območjih izvesti presojo sprejemljivosti posegov v naravo, ki se izvaja skladno s 105.a členom ZON. Odločba, s katero se dovoli poseg v naravo, je nična, v kolikor se izda v nasprotju s predhodno navedenim.

Podrobneje ureja presojo sprejemljivosti posegov v naravo Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11; v nadaljevanju: Pravilnik), ki v prvem odstavku 1. člena določa kot območja, kjer se izvaja presoja sprejemljivosti zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna varstvena območja (v nadaljevanju: varovana območja) in posege v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na ta območja.

Predvideni poseg je načrtovan na zemljišču s sledečim naravovarstvenim statusom:

- zavarovano območje naravni spomenik: Divača - Risnik (Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana, Primorske novice, Uradne objave, šte. 13/92);
- posebno varstveno območje Natura 2000: Kras, SPA SI5000023 (Uredba o posebnih varstvenih območjih, Uradni list RS, šte. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13-OdlUS, 3/14);

- posebno ohranitveno območje Natura 2000: Kras, SCI SI3000276 (Uredba o posebnih varstvenih območjih, Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13-OdlUS, 3/14);
- območje naravne vrednote državnega pomena: Risnik, ident. št. 0725 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Ur. list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09 in 93/10);
- območje naravne podzemne jame – naravne vrednote državnega pomena: Brezno pri Risniku (Brezno treh generacij), ident. št. 43389 (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09 in 93/10);
- ekološko pomembno območje Kras, ident. št. 51100 (Uredba o ekološko pomembnih območjih, Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13).

Glede na to, da gre za poseg v naravo, za katerega je s predpisom določeno, da je za njegovo izvedbo treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje ter se nameravani poseg nahaja na varovanih območjih, je naslovni organ ugotovil, da je treba na podlagi 105.a člena ZON v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja izvesti presojo sprejemljivosti nameravanega posega v naravo. Zato je dne 19. januarja 2012 pozval Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, Delpinova ulica 16, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju: Zavod), da pripravi ustrezno mnenje. Zavod je mnenje pripravil v skladu s tretjim odstavkom 42. člena Pravilnika ter ga poslal naslovnemu organu z dopisom št. 5-II-60/2-O-12/TLMSACGBF, dne 23. februarja 2012.

Zavod v mnenju navaja, da posledice učinka načrtovane gradnje niso bistvene (ocena C) in ne bodo škodljivo vplivale na stanje varovanih vrst in habitatnih tipov ter na varstvene cilje varovanega območja, na njegovo celovitost in povezanost ob upoštevanju zgoraj navedenih naravovarstvenih pogojev. Neustrezno načrtovanje in način izvedbe bi lahko negativno vplivala na lastnosti zavarovanega območja v neposredni bližini.

Po pregledu dokumentacije je naslovni organ ugotovil, da je poseg načrtovan na območju udorne doline Risnik, ki je zaradi izjemnih geomorfoloških in geoloških lastnosti zavarovana kot naravni spomenik. Njen premer znaša okoli 150 m, višina skalnih navpičnih pa 140 m. Udorna dolina Risnik je pokazatelj podzemeljskega toka Reke. V strmih stenah nad severnim delom doline se nahaja več spodmolov, ki predstavljajo življenjski prostor številnih zavarovanih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, kot je na primer velika uharica (*Bubo bubo*), ki je tudi kvalifikacijska vrsta posebnega varstvenega območja Natura 2000 Kras.

V 14. členu Odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana je določen varstveni režim. Med drugim je na območju geomorfološkega (podzemnega in površinskega) naravnega spomenika prepovedano:

- izvajati zemeljska dela v ožjem območju geomorfološke znamenitosti (jame, brezna, kraške mize itd.),
- spreminjati vegetacijsko odejo v neposredni okolici, na površini kraških jam in breznen,
- odlagati tekoče ali trdne odpadke v jame in brezna in na površje oz. širše območje, kar bi onesnažilo naravno znamenitost,
- prepovedane so vse vrste gradenj ob vseh vhodih v jame in brezna,
- onesnaževanje voda (npr. s spuščanjem tehnoloških odpadnih voda, tekočih odpadkov, kanalizacijskih odplak, ...)
- sekati, obsekovati, lomiti ali drugače nasilno uničevati drevesa ali njihove dele, spreminjati rastiščne pogoje ter obešati nanje kakršnakoli druga telesa,
- povzročati vibracije ali eksplozije v bližini geomorfološke znamenitosti itd.

Po pregledu vloge je naslovni organ ugotovil, da namerava stranka urediti naravni park z energijskimi točkami, ki bo urejen s pomočjo geometrijskih oblik, avtohtonega rastlinja, kamnov naravnih oblik in poldragih kamnov. Celotno parcelo se bo ogradilo s kamnito ograjo višine 1 – 2 m ter širine 50 cm. Urejeni bodo trije platoji. Do platoja A bo vodila steza v obliki spirale, za katero je bilo prvotno mišljeno, da bo postavljena na lesene montažne podpornike. Na koncu steze se oblikuje ploščad premera 5 m, na katero bo postavljena kamnita skulptura. Za okroglo ploščad se predhodno izvede kamnita zložba, da se premosti strmino vrtače. Plato B bo na dnu vrtače. Konica dna se nasuje s kamni in zravnava v premeru 13,20 m. Dostop bodo omogočale kamnite stopnice. Stopnice in ograjo stopnic se bo izvedlo s kamnom v suhi izvedbi. Po obodu terase se postavijo lesene klopi. Plato C bo zasejan s tipičnim kraškim rastlinjem. Razdeljen bo na 9 delov z 9 klopmi, za katere bo postavljen skrbno izbran kamen večjih dimenzij. Kamni bodo iz kamnoloma Lipica. Polja bodo med seboj ločena s kamnitimi ograjami višine 45 cm. V sredini platoja bo okrogel peščen otok premera 9 m, ki bo ograjen z ograjo iz kovanega železa. V sredini se postavi orgonski top. Uporabljeni bodo le naravni materiali (kamen, les, železo). Vse kamnite zložbe in ograje so izvedene v suhi izvedbi brez uporabe veziva. Po navedbi investitorja bo dostop na območje parka naključnemu obiskovalcu onemogočen z neprehodno ograjo oziroma kamnitim suhozidom.

Naslovni organ je na podlagi petega odstavka 42. člena Pravilnika v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja ugotovil, da je ocena sprejemljivosti posega v naravo, temelječa na ugotovitvah iz tretjega odstavka 25. člena tega Pravilnika, ugodna ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C – nebiten vpliv pod pogoji). Zaradi navedenega naslovni organ ugotavlja, da obravnavani poseg ob izpolnitvi v izreku navedenih naravovarstvenih pogojev, s katerimi se odpravljajo pričakovani škodljivi vplivi posega v naravo, ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost ter ustreza zahtevam s področja varstva narave.

Poleg navedenega naslovni organ podaja naslednje naravovarstvene usmeritve:

- ograje okrog parka naj se načrtuje po že obstoječih suhozidih in na način tradicionalnih kraških suhozidov, ki so pomembni kot habitat številnih ogroženih in zavarovanih vrst kot je na primer pozidna kuščarica (*Podarcis muralis*). Pri gradnji suhozidov naj se uporabi avtohtono kamnino. Naslovni organ priporoča, da se območje predvidenega parka ne ograjuje preko višine 0,5 m, oz. prek tradicionalne višine kraškega suhozida. Izjemoma se lahko na izpostavljenih mestih izvede nevpadljiva ograja (mreža);
- območja naj se ne osvetljuje, saj se lokacija nahaja sredi ohranjene narave. Življenjski cikli nočno aktivnih vrst živali, npr. žuželk (ki so hrana varovanih vrst ptic), so odvisni tudi od naravne nočne svetlobe oz. teme in bi jih morebitno osvetljevanje objekta lahko spremenilo;
- za ureditev zelenih površin naj se uporabi avtohtone drevesne in grmovne vrste, saj se poseg nahaja sredi avtohtone kraške krajine, v kateri so prisotni varovani habitatni tipi oz. habitatni tipi, ki so habitat varovanih vrst npr. metulja hromi volnoritec (*Eriogaster catax*). Naslovni organ predlaga tudi, da se ohrani čim več obstoječe vegetacije;
- med deli morebitno poškodovane travnate površine naj se po posegu zatravi s semeni iz sena, pokošenega na okoliških travnikih oziroma z avtohtono travno mešanico;
- med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja potencialnih geoloških naravnih vrednot (minerali, fosili, tektonske strukture) in podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Na podlagi 74. člena ZON je lastnik zemljišča, na katerem je bil najden

mineral ali fosil, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost, med katero je prišlo do najdbe, dolžan omogočiti raziskavo nahajališča. Najdbe fosilov in mineralov mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora najdbo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo. Enako velja v primeru najdb jamskih objektov v skladu z 22. členom Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04 in 61/06).

V osmem odstavku 105.a člena ZON je določeno, da če je za gradnjo objekta treba izvesti omilitvene ukrepe, se način izvedbe omilitvenih ukrepov in drugi pogoji za gradnjo objekta in opravljanje dejavnosti, zaradi katere je objekt zgrajen, določijo v naravovarstvenih pogojih

V skladu z zgoraj navedenim je bilo ugotovljeno, da bi nameravana gradnja lahko ogrozila zavarovano območje naravnega spomenika Divača - Risnik, zaradi česar je bilo potrebno v 1. točki izreka določiti navedene pogoje, ob upoštevanju katerih je predvideni poseg sprejemljiv.

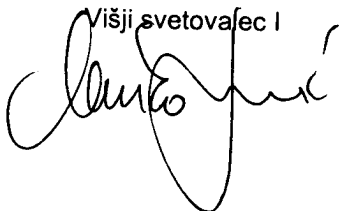
V skladu s petim odstavkom 105. člena ZON naravovarstveni pogoji prenehajo veljati, če v dveh letih po njihovi izdaji ni vložena vloga za pridobitev naravovarstvenega soglasja. Glede na navedeno je naslovni organ odločil, tako kot izhaja iz 2. točke izreka teh naravovarstvenih pogojev.

Ti naravovarstveni pogoji služijo za izdelavo projekta. V nadaljevanju postopka je treba pridobiti naravovarstveno soglasje, ki ga bo naslovni organ izdal v obliki klavzule na naravovarstvenih pogojih, ki jih je določil, če bo projekt izdelan v skladu z zgoraj navedenimi naravovarstvenimi pogoji, ki jih je treba priložiti k vlogi za izdajo naravovarstvenega soglasja.

Postopek vodil:

Marko Simić

Višji svetovalec I

mag. Urška Mavri,
podsekretarka

Vročiti: KOILON Dane Štrkalj s. p., Trg 15. aprila 1, 6215 Divača – osebno

NARAVOVARSTVENO SOGLASJE

po 105.a členu Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-ZON-UPB2, 61/06-ZDru-1, 32/08-OdlUS, 8/10-ZSKZ-B in 46/14)

Številka:

Datum:

k projektu:

projektant:

»REŠITVE SO USTREZNE«

m.p.

.....
.....

mag. Urška Mavri,
podsekretarka

V skladu s petim odstavkom 105. člena Zakona o ohranjanju narave naravovarstveno soglasje preneha veljati, če se poseg, zaradi katerega je bilo soglasje dano, ne začne izvajati v dveh letih po njegovi pravnomočnosti. Če je za poseg v naravo treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, naravovarstveno soglasje preneha veljati, če zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja ni vložena v dveh letih po njegovi pravnomočnosti.

Vročiti: KOILON Dane Štrkalj s. p., Trg 15. aprila 1, 6215 Divača – osebno